

สารคดีเฉลิมพระเกียรติ
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

เนื่องในโอกาสมหามงคลวันเฉลิมพระชนมพรรษา
๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๑

ออกอากาศ ณ สถานีวิทยุกระจายเสียงกองทัพบก
โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
FM 89.75 MHz.

อำนวยการผลิตโดย
กองวิชาอักษรศาสตร์
ร่วมกับ
สถานีวิทยุกระจายเสียงกองทัพบกโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

คำนำ

เนื่องในโอกาสสมหามงคลวันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูร ๖๖ พรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่พระองค์ทรงประกอบพระราชกรณียกิจอันเป็นคุณการยิ่งแก่ประเทศชาติและพสกนิกรชาวไทย กองวิชาอักษรศาสตร์ ส่วนการศึกษา โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ร่วมกับ สถานีวิทยุกระจายเสียงกองทัพบกโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ได้จัดทำสารคดีเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูร จำนวน ๑๐ ตอน ความยาวตอนละ ๓ - ๕ นาที เผยแพร่ออกอากาศ ณ สถานีวิทยุกระจายเสียงกองทัพบกโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า FM 89.75 Mhz. ตั้งแต่ ๑๙ - ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๑

การจัดทำสารคดีเฉลิมพระเกียรติครั้งนี้จะอำนวยประโยชน์ให้ประชาชนได้ทราบถึงพระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ พระอัจฉริยภาพ และพระมหากรุณาธิคุณต่อปวงชนชาวไทยอย่างหาที่สุดมิได้ ตลอดจนได้เทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ให้คงอยู่คู่ผืนแผ่นดินไทยตราบนานเท่านาน

พ.อ.หญิง ผศ.ศิริวรรณ กาญจนโหติ

นปก.ประจำ รร.จปร. ช่วยราชการ

กยศ.สยศ.รร.จปร./รอง หน.สถานีวิทยุ รร.จปร. (ฝ่ายรายการ)

FM 89.75 MHz.

สารบัญ

ตอนที่		หน้า
๑	พระราชประวัติ	๑
๒	พระราชจริยวัตรอันงดงาม	๒
๓	จอมทัพไทย	๓
๔	พระอัจฉริยภาพด้านการประพันธ์	๔
๕	ภาพการ์ตูนผีหัตถ์	๖
๖	พระมหากษัตริย์ผู้ทรงคุณการอนุรักษ์มรดกไทย	๗
๗	สืบสานพระราชปณิธานเพื่อประโยชน์สุขปวงประชา	๘
๘	สืบสานพระราชปณิธาน “ธรรมราชินี”	๙
๙	พระราชทานความสุขแก่พสกนิกรไทย	๑๐
๑๐	วันเฉลิมพระชนมพรรษา	๑๑
	บรรณานุกรม	๑๒
	ภาคผนวก	

สารคดีเฉลิมพระเกียรติ
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร
เนื่องในโอกาสมหามงคลวันเฉลิมพระชนมพรรษา
๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๑

ตอนที่ ๑ พระราชประวัติ

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูรเป็นพระราชโอรสเพียงพระองค์เดียวในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระราชสมภพ เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๙๕ เมื่อเวลา ๑๗ นาฬิกา ๔๕ นาที ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต มีสมเด็จพระโสทรเชษฐภคินี คือ ทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี และสมเด็จพระโสทรกนิษฐภคินี ๒ พระองค์ คือ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ทรงสำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยการทหารดินทรน กรุงเทพมหานคร ประเทศออสเตรเลีย

หลังจากที่ทรงสำเร็จการศึกษาแล้ว ทรงปฏิบัติพระราชภารกิจด้านการทหาร โดยทรงเข้าร่วมปฏิบัติการรบในการต่อต้านการก่อการร้ายในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศ เนื่องจากประเทศไทยเกิดปัญหาการก่อความไม่สงบของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยรวมทั้งการค้ำกันพื้นที่ในบริเวณรอบค่ายผู้พลัดถิ่นกัมพูชา ที่เขาถ้ำ จ.ตราด แม้เป็นพระราชภารกิจที่ต้องทรงเสี่ยงภัยอันตราย แต่ด้วยความที่ทรงเป็นชายชาติทหาร และเป็นพระราชภารกิจเพื่อความผาสุกของพสกนิกรตลอดจนเพื่อมนุษยธรรมต่อผู้ประสบทุกข์ยาก จึงทรงปฏิบัติพระราชภารกิจดังกล่าวโดยเต็มพระกำลัง

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูร ทรงเจริญรอยตามเบื้องพระยุคลบาทพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชและสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ ในการปฏิบัติพระราชกรณียกิจนานัปการด้วยความวิริยอุตสาหะอย่างไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อย เพื่อให้ประเทศชาติเจริญก้าวหน้ามั่นคงและประชาชนชาวไทยมีความสุขและคุณภาพชีวิตที่ดี นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้

สารคดีเฉลิมพระเกียรติ
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร
เนื่องในโอกาสมหามงคลวันเฉลิมพระชนมพรรษา
๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๑

ตอนที่ ๒ พระราชจริยวัตรอันงดงาม

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงกตัญญูต่อสมเด็จพระบรมชนกนาถ สมเด็จพระบรมราชชนนี และสมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราชยากหาผู้ใดเสมอเหมือน อีกทั้งยังทรงสืบสานพระราชปณิธานของบูรพกษัตริย์ไทย ที่ทรงปกครองบ้านเมืองให้อยู่รอดปลอดภัย จึงได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้นำหน่วยราชการในพระองค์ ทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชน จัดงาน “อุ่นไอรัก คลายความหนาว” ณ ลานพระราชวังดุสิตและสนามเสือป่าภายในงานได้มีการจัดแสดงนิทรรศการพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชบรมนาถบพิตร ที่ทรงงานมาตลอดระยะเวลา ๗๐ ปี แห่งการครองราชย์ เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม นอกจากนี้ยังทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สำนักพระราชวังจัดพิธีมหามงคลบำเพ็ญพระราชกุศลอุทิศถวายพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระบูรพกษัตริยาธิราช เจริญพระพุทธมนต์ถวายพระพรชัยมงคลสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ ณ ลานพระราชวังดุสิต เนื่องในโอกาสวันสำคัญต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ

ครั้งถึงเทศกาลสงกรานต์ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดงานเถลิงศกสุขสันต์มหาสงกรานต์ ตำนานไทย เพื่อร่วมกันปลูกฝังคนในชาติให้มีความกตัญญูต่อบุคคลผู้มีพระคุณ ส่งเสริม สืบสานศิลปวัฒนธรรม และประเพณีอันดีงามของชาติ พร้อมทั้งให้อัญเชิญพระพุทธรูปสำคัญที่หล่อขึ้นเมื่อครั้งทรงผนวช (๖ พฤศจิกายน ๒๕๒๑) มาประดิษฐานให้ประชาชนได้สักการะและสรงน้ำเพื่อเป็นสิริมงคล นอกจากนี้ยังได้จัดสถานที่ให้ประชาชนรดน้ำขอพรผู้ใหญ่ในครอบครัว พร้อมเยี่ยมชมนิทรรศการความเป็นมาของประเพณีสงกรานต์ ตลอดจนกิจกรรมและการแสดงต่างๆ (ระหว่างวันที่ ๖ - ๘ เมษายน ๒๕๖๑) ณ ลานพระราชวังดุสิตและสนามเสือป่า

เป็นที่ประจักษ์แล้วว่า สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชจริยวัตรอันงดงาม อย่างหาที่เปรียบมิได้ ไม่เพียงแต่ทรงประพฤติพระองค์เป็นแบบอย่างของผู้ที่มีความกตัญญูเท่านั้น แต่ยังทรงปลูกฝังคนในชาติให้มีความกตัญญู พร้อมทั้งทรงสืบสานศิลปวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามให้คงอยู่เป็นมรดกของแผ่นดินสืบไป

สารคดีเฉลิมพระเกียรติ
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร
เนื่องในโอกาสมหามงคลวันเฉลิมพระชนมพรรษา
๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๑

ตอนที่ ๓ จอมทัพไทย

จอมทัพเป็นตำแหน่งสูงสุดของกองทัพไทย ประกอบด้วย กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ ทั้งนี้ ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๘ บัญญัติไว้ว่า พระมหากษัตริย์ทรงดำรงตำแหน่งจอมทัพไทย

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูร ทรงเป็นจอมทัพไทยที่เข้าใจถึงแก่นแท้ของทหารอย่างลึกซึ้ง จากการที่ได้ทรงศึกษาด้านวิชาทหารอย่างถ่องแท้ ทำให้ทรงมีความรู้ความเชี่ยวชาญอย่างมาก และได้พระราชทานความรู้เหล่านั้นให้แก่ทหาร 3 เหล่าทัพ ทรงพระอัจฉริยภาพด้านการบินยากหาผู้ใดเสมอเหมือน ทรงปฏิบัติพระองค์เป็นแบบอย่างแก่นายทหาร ตลอดจนทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจด้านการทหารมาอย่างต่อเนื่อง ทรงเคร่งครัดในระเบียบวินัย ที่เป็นเสมือนหัวใจของการปฏิบัติงาน จึงพระราชทานพระราโชบายด้านการฝึก ซึ่งต้องปฏิบัติด้วยความเข้มแข็ง สง่างาม และแสดงออกถึงการถวายพระเกียรติอย่างสูงสุด

นอกเหนือจากนี้แล้วสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวยังทรงห่วงใยในสวัสดิภาพของผู้ปฏิบัติหน้าที่เพื่อประเทศชาติเป็นอย่างมาก เมื่อบรรดาทหารและอาสาสมัครที่ออกไปสู้รบได้รับบาดเจ็บจนต้องเข้ารับการรักษาพยาบาลในโรงพยาบาลต่าง ๆ พระองค์ได้ เสด็จฯ ทรงเยี่ยมพร้อมกับพระราชทานถุงของขวัญเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ ในกรณีที่ทรงติดพระราชกรณียกิจที่สำคัญอื่น ๆ ก็ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ผู้แทนพระองค์ไปเยี่ยมแทน ทหารและอาสาสมัครที่เสียชีวิตในการปฏิบัติงานเพื่อประเทศชาติ พระองค์ได้พระราชทานพวงมาลาวางหน้าหีบศพ อีกทั้งยังทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประกอบพิธีพระราชทานเพลิงศพแก่บรรดาทหารกล้าและผู้ปฏิบัติหน้าที่ที่เสียชีวิตเหล่านั้นอย่างสมเกียรติ พระองค์จึงทรงเป็นจอมทัพไทยศูนย์รวมจิตใจของทหารและปวงชนชาวไทยอย่างแท้จริง

สารคดีเฉลิมพระเกียรติ
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร
เนื่องในโอกาสมหามงคลวันเฉลิมพระชนมพรรษา
๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๑

ตอนที่ ๔ พระอัจฉริยภาพด้านการประพันธ์

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูร ทรงพระอัจฉริยภาพด้านการประพันธ์อย่างยอดเยี่ยมตั้งแต่ทรงพระเยาว์ ยามว่างทรงพระราชนิพนธ์นิทานและบทกลอนที่สื่อความในพระราชหฤทัยยากหาผู้ใดเสมอเหมือน ทรงเลือกใช้ถ้อยคำเรียบง่าย แต่ความหมายลึกซึ้งกินใจ ถูกต้องตามฉันทลักษณ์ของคำประพันธ์ ดังบทพระราชนิพนธ์เมื่อครั้งทรงศึกษาในวิทยาลัยการทหารตันทรูน เพื่อกราบบังคมทูลสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ เมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๑๕ ความตอนหนึ่งว่า

“...รบในป่า ใช้อาวุธ สุดลำบาก
 นอนแช่ปรัก มุกหนาม เมื่อยามหนี
 มีข้าศึก คอยติดตาม ทุกนาที
 ข้าวไม่มี ติดท้อง สองสามวัน
 เขาช่างสรร ความลำบาก ให้ยากยิ่ง
 ให้ทำจริง ยิ่งแคง แข็งขยัน
 สอนต่อสู้ หลบหลีก อย่างฉับพลัน
 สอนครบครัน เหลี่ยมชาย ไว้รับมือ
 เขาถือว่า จะเป็นนาย ต้องแข็งแกร่ง
 ต้องแสดง อานุภาพ น่าเชื่อถือ
 เสียสละ มีความรู้ คู่ฝีมือ
 รักเกียรติชื่อ วงศ์วาน บ้านเมืองตน
 วันอากาศ แจ่มใส ลูกใจสู้
 วันฝนพรุ หิมะแฉะ แยกสับสน
 มันทนเหน็บ น้ำเปื้อน เหลือจะทน
 ทุกข์ระคน ใจเศร้า คล้าน้ำตา

หวังสี่ปี ข้างหน้า ถ้าโชคช่วย
อาจอำนวย ให้สำเร็จ การศึกษา
คงได้รับ ยศศักดิ์ ปริญญา
ตั้งเจตนา แม่พ่อ ผู้รอคอย ฯ ”

บทพระราชนิพนธ์ดังกล่าวนอกจากแสดงให้เห็นถึงพระอัจฉริยภาพด้านการประพันธ์ของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวแล้ว ยังสะท้อนถึงการตรากตรำพระวรกายในการฝึกวิชาทหาร พระราชจริยวัตรที่อดทนต่อความยากลำบาก ตลอดจนพระวิริยอุตสาหะอันกล้าแกร่ง และแฝงไว้ด้วยความกตัญญูต่อสมเด็จพระบรมชนกนาถและสมเด็จพระบรมราชชนนีอย่างไม่เสื่อมคลาย

สารคดีเฉลิมพระเกียรติ
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร
เนื่องในโอกาสมหามงคลวันเฉลิมพระชนมพรรษา
๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๑

ตอนที่ ๕ ภาพการ์ตูนฝีพระหัตถ์

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระอัจฉริยภาพด้านการวาดภาพ พระองค์ได้พระราชทาน ภาพการ์ตูนฝีพระหัตถ์ในโอกาสต่าง ๆ เช่น ปกหนังสือบทเจริญพระพุทธรูป “ธรรมราชาธิ” เพื่อเผยแพร่ ให้ประชาชนได้สวดมนต์ อันก่อให้เกิดสติ สมาธิปัญญา บัตรอวยพรปีใหม่ และสมุดบันทึกแห่งความสุข ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๖๑ เพื่อนำรายได้โดยเสด็จพระราชกุศลในการช่วยบำบัดทุกข์ บำรุงสุข แก่ราษฎร ที่ได้รับความทุกข์ยากเดือดร้อนในพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศ

สมุดบันทึกแห่งความสุข หน้าปกเป็น *ภาพการ์ตูนฝีพระหัตถ์การจัดการพื้นที่การเกษตร ตามแบบทฤษฎีใหม่* ประกอบกับพระราชดำริเรื่องการบริหารจัดการน้ำตั้งแต่ต้นน้ำ ป่าไม้ โครงการฝนหลวง ไปจนถึงการนำไปใช้ในพื้นที่ยกการเกษตร คริวเรือน *ภาพกั้งหั้นชัยพัฒนาเพื่อการบำบัดและการรักษาสุขภาพน้ำ และภาพคริวเรือนที่ทุกคนในครอบครัวต่างสวมเครื่องแต่งกายจิตอาสา เราทำความ ดี ด้วยหัวใจ* โครงการพระราชดำรินสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว *ภาพใบหน้าที่มีความสุขของทุกคนที่ร่วมกันทำความดี* พร้อมลง พระปรมาภิไธยไว้ ณ วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๑

ส่วนปรองดองด้านในเป็น *ภาพการ์ตูนฝีพระหัตถ์สื่อถึงครอบครัวโครงการจิตอาสา* ที่ใบหน้ายิ้มอ้อมเอิบ อย่างมีความสุข พร้อมข้อความ “เราทำความ ดี ด้วยหัวใจ” และบันทึกแห่งความสุข “ด้วยการทำความดี”

ด้านในเป็น *ภาพการ์ตูนฝีพระหัตถ์สื่อความหมายถึง พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ พระราชโอรส และพระราชธิดา ขณะทรงพระเยาว์* ถัดมาเป็น *ภาพการ์ตูนที่สื่อถึง พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร และเครื่องราชสักการะ* พร้อมข้อความ “พระมหากษัตริย์คุณ พระบารมี และพระราชกรณียกิจยังคงสถิตอยู่ทั่วผืนแผ่นดิน ตราบช้วนิจนิรันดร์” และสืบสาน รักษา ต่อยอด

หน้าถัดมาเป็น *ภาพการ์ตูนฝีพระหัตถ์ที่สื่อถึง พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร พร้อมสุนัขทรงเลี้ยง และภาพทรงคล้องกล้องถ่ายภาพและมีแผนที่* เพื่อทรงงานบำบัดทุกข์ บำรุงสุข อาณาประชาราษฎร์ รวมถึง *ภาพถวายความรักวันพ่อ*

หน้าต่อไปมีภาพการ์ตูนฝีพระหัตถ์ที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานจัดทำเป็นบัตรอวยพร ปีพุทธศักราช ๒๕๖๑ “ชุดการละเล่นไทย ๔ แบบ” ได้แก่ มอญซ่อนผ้า, รีรีข้าวสาร, ซี่ม้ายก้านกล้วย และ กระโดดเชือก

ภาพการ์ตูนฝีพระหัตถ์ดังกล่าวสะท้อนถึงความกตัญญู และความมุ่งมั่นตามรอยพระยุคลบาท สมเด็จพระบรมชนกนาถ นอกจากนี้แล้วยังแสดงให้เห็นวิถีชีวิตของคนไทย ความสุข ความสนุกสนานรื่นเริง ความรัก ความสามัคคี อันเป็นเอกลักษณ์ของคนไทยและชาติไทยอีกด้วย

สารคดีเฉลิมพระเกียรติ
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร
เนื่องในโอกาสมหามงคลวันเฉลิมพระชนมพรรษา
๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๑

ตอนที่ ๖ พระมหากษัตริย์คุณการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม

ศิลปวัฒนธรรมไทย เป็นมรดกอันล้ำค่าที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นชาติไทย สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ทรงให้ความสำคัญต่อการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม โดยเฉพาะการแสดงโขน ทรงได้รับการปลูกฝังเรื่องศิลปวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามจากพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ มาโดยตลอด

เมื่อปี ๒๕๐๒ ทรงฝึกหัดแสดงโขนเป็นตัวหนุมาน ที่โรงเรียนจิตรลดา (ผู้ถวายการสอน คือ ครูกรี วรชะริน ศิลปินแห่งชาติ และครูฉลาด พุกลานนท์) ทรงตระหนักถึงคุณค่าของนาฏศิลป์ไทย โดยเฉพาะ “การแสดงโขน” ทรงส่งเสริมให้ประชาชนมีโอกาสได้ชมศิลปะการแสดงชั้นสูงที่ถือเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมของชาติ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดการแสดงโขนกลางแปลงพระราชทานในงาน “ปั่นเพื่อพ่อ Bike for Dad” ณ พระลานพระราชวังดุสิต การแสดงโขนกลางแปลงพระราชทานชุด “มหาธรรมิกราชา” เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันพระบรมราชสมภพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ณ พระลานพระราชวังดุสิต โขนกลางแปลงพระราชทานดังกล่าวเคยจัดการแสดงมาแล้วที่นิทรรศการงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร โดยกรมศิลปากร ผู้แสดงประกอบด้วยนาฏศิลป์ ดุริยางคศิลป์ และคีตศิลป์ สำนักการสังคีต รวมทั้งนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กว่า ๑๐๐ คน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระมหากษัตริย์คุณต่อวงการนาฏศิลป์และดนตรีไทยอย่างหาที่สุ่มมิได้ ทรงสืบสานพระราชปณิธานในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ ที่มีพระราชประสงค์ให้คนรุ่นใหม่ได้ชมโขนพระราชทานและเรียนรู้ในศิลปวัฒนธรรมไทยอย่างแท้จริง

สารคดีเฉลิมพระเกียรติ
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร
เนื่องในโอกาสมหามงคลวันเฉลิมพระชนมพรรษา
๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๑

ตอนที่ ๗ สืบสานพระราชปณิธานเพื่อประโยชน์สุขพวงประชา

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงสืบสานพระราชปณิธานพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เพื่อให้ราษฎรของพระองค์ดำรงชีวิตด้วยความสงบสุขร่มเย็นดังเห็นได้จาก

การป้องกันปัญหาน้ำท่วม อันเป็นการสืบสานและต่อยอดงานของสมเด็จพระบรมชนกนาถนั้น สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้สำนักพระราชวัง หน่วยทหารมหาดเล็กราชวัลลภรักษาพระองค์ หน่วยเฉพาะกิจ ๙๐๔ ร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ และประชาชนจิตอาสา เราทำความดี ด้วยหัวใจ ร่วมกันขุดลอกคูคลองที่ตื้นเขิน, เก็บผักตบชวา วัชพืช และขยะมูลฝอยออกจากลำคลอง เพื่อกำจัดสิ่งกีดขวางทางน้ำ, เปิดเส้นทางระบายน้ำ และทำความสะอาดปรับภูมิทัศน์พื้นที่สาธารณประโยชน์ ส่งผลให้ไม่เกิดปัญหาน้ำท่วมขังเมื่อฝนตกหนักต่อเนื่อง *การแก้ปัญหาให้ราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อน* เมื่อพระองค์ทรงรับทราบถึงปัญหาของราษฎรบ้านกุแบชีรา ตำบลกอลำ อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี ที่ประสบภัยธรรมชาติซ้ำแล้วซ้ำเล่า จึงเสด็จฯ ทรงเยี่ยมเยียน และตรวจสอบข้อเท็จจริงด้วยพระองค์เอง พร้อมพระราชทานแนวทางแก้ไขปัญหามาให้ครอบคลุมทั้งระบบ ด้วยพระปรีชาสามารถอันล้ำลึก ทำให้สามารถพลิกปัญหาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนได้ เช่น *ปัญหาขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค* ทรงแก้ไขด้วยการจัดทำประปาหมู่บ้านแบบบาดาลขนาดกลางและจัดส่งให้ถึงราษฎรในพื้นที่ ขณะที่ *ปัญหาน้ำท่วมขังในหมู่บ้านและที่ทำกิน* ทรงแก้ไขด้วยการขุดคลองและทำอาคารระบายน้ำที่ปลอดภัยในบริเวณที่น้ำท่วมขัง ส่วน *ปัญหาขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร* ทรงแก้ไขโดยการจัดวางระบบส่งน้ำของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาจังหวัดปัตตานี เพื่อให้ราษฎรได้รับน้ำอย่างทั่วถึง และสามารถทำการเกษตรได้ในช่วงฤดูแล้ง ภายหลังพระองค์ได้มีพระราชกระแสให้รับโครงการพัฒนาพื้นที่บ้านกุแบชีราไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริด้วย นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุคติได้

สารคดีเฉลิมพระเกียรติ
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร
เนื่องในโอกาสมหามงคลวันเฉลิมพระชนมพรรษา
๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๑

ตอนที่ ๘ สืบสานพระราชปณิธาน “ธรรมราชินี”

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดพิมพ์หนังสือ บทเจริญพระพุทธรูป “ธรรมราชินี” พระราชทานแก่ผู้มาร่วมในพิธีมหามงคลบำเพ็ญพระราชกุศลอุทิศถวายพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร เจริญพระพุทธรูปถวายสมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราช พระสยามเทวาธิราช และถวายพระพรชัยมงคล สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙

หนังสือบทเจริญพระพุทธรูปดังกล่าว เป็นหนังสือที่สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงคัดเลือกและเรียบเรียงเนื้อหาด้วยพระองค์เอง เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการสวดมนต์กันเป็นประจำเพื่อความเป็นสิริมงคลแก่ชีวิต ชาดิบ้านเมือง และยังร่วมกันสืบสานพระราชปณิธาน “ธรรมราชินี” ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ โดยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดพิมพ์หนังสือบทเจริญพระพุทธรูปขึ้นใหม่ จากเดิมมีบทสวดมนต์ ๒๘ บท ทรงให้เพิ่มเติมบทสวดมนต์อีกจำนวน ๙ บท รวมเป็น ๓๗ บท

ทั้งนี้หนังสือบทเจริญพระพุทธรูปทั้ง ๓๗ บท ได้รับพระราชทานพระมหากรุณาธิคุณให้เชิญอักษรพระปรมาภิไธย ว.ป.ร. และภาพวาดฝีพระหัตถ์ของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พิมพ์ลงบนหน้าปกหนังสือบทเจริญพระพุทธรูป พร้อมเชิญพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ มาไว้บนหน้าปกของหนังสือบทเจริญพระพุทธรูปพร้อมพระราชทานข้อความด้านล่างพระบรมฉายาลักษณ์และพระฉายาลักษณ์ว่า **“สุขกาย สุขใจ”** โดยทรงมุ่งน้อมนำและสืบสานพระราชปณิธาน “ธรรมราชินี” ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ มาไว้ที่หน้าปกบทเจริญพระพุทธรูปด้วยทรงปรารถนาที่จะให้ประชาชนได้สวดมนต์เพื่อก่อให้เกิดสติสมาธิ ปัญญา รวมทั้งความสุขสงบร่มเย็นและเป็นสิริมงคลแก่ตนเองและชาติบ้านเมือง

ด้านหลังปกบทเจริญพระพุทธรูปนั้น ได้พระราชทานพระมหากรุณาธิคุณให้เชิญอักษรพระปรมาภิไธย ว.ป.ร. พร้อมข้อความว่า **“ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานเพื่อความเป็นสิริมงคลและความสุขของทุกท่านผู้มีศรัทธาบำเพ็ญธรรม”** ถือเป็นแบบอย่างที่ดีแก่พุทธศาสนิกชนสืบไป

สารคดีเฉลิมพระเกียรติ
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร
เนื่องในโอกาสมหามงคลวันเฉลิมพระชนมพรรษา
๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๑

ตอนที่ ๙ พระราชทานความสุขแก่พสกนิกรไทย

ความสุข คือ ความสบายกายสบายใจ และเป็นสิ่งที่ทุกคนปรารถนา เมื่อคนในชาติมีความสุข ย่อมนำมาซึ่งความเจริญก้าวหน้าของบ้านเมือง

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูรทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานความสุขให้คนในชาติด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่นอกเหนือจากการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนและพระราชทานความช่วยเหลือราษฎรผู้ประสบภัย เช่น *การพระราชทานพระราชดำริสแก่ประชาชนชาวไทย* เนื่องในวันขึ้นปีใหม่ พุทธศักราช ๒๕๖๑ ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต ความตอนหนึ่งว่า “บัดนี้ถึงวาระดิถีขึ้นปีใหม่ พุทธศักราช ๒๕๖๑ ข้าพเจ้าขอถือโอกาสนี้ส่งความปรารถนาดีและอำนวยการแก่ทุกๆ ท่านให้มีความสุข ความเจริญ ให้มีกำลังกาย กำลังใจ สติปัญญาแจ่มใส เข้มแข็ง ตลอดจนประสบแต่ความสุขความเจริญยิ่งขึ้นไป...” *การพระราชทานบัตรอวยพรเนื่องในวันขึ้นปีใหม่พุทธศักราช ๒๕๖๑* แก่ประชาชนชาวไทยและผู้ปฏิบัติถวายงานโครงการพระราชดำริต่าง ๆ บัตรอวยพรพระราชทานด้านบน มีภาพการ์ตูนผีพระหัตถ์พร้อมข้อความ “สุขสันต์ทุกฤดูกาล เพราะจับมือเดินก้าวหน้าด้วยสติอันมั่นคง” ด้านล่างมีข้อความ “สุขกายสบายใจด้วยสติปัญญาและความรักเมตตา พร้อมก้าวหน้าอย่างมั่นคงไปด้วยกัน สุขสันต์วันปีใหม่และตลอดไป” พร้อมกับพระปรมาภิไธยและลงวันที่ ๑ ม.ค. ๖๑

นอกเหนือจากนี้แล้วสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูร ยังได้พระราชทานความสุข ความสนุกสนานรื่นเริงท่ามกลางบรรยากาศที่อบอุ่นในรูปแบบ *การจัดงานอุ่นไอรัก คลายความหนาวการแสดงดนตรีเฉลิมพระเกียรติฯ* ณ ลานพระราชวังดุสิต นอกจากนี้ ประชาชนสามารถรับเครื่องสักการะพระราชทาน เพื่อร่วมถวายราชสักการะพระบรมราชานุสรณ์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และนำกลับไปบูชาเพื่อความเป็นสิริมงคล พร้อมกับชมนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ยังความปลาบปลื้มแก่ปวงชนชาวไทยอย่างหาที่สุดมิได้

สารคดีเฉลิมพระเกียรติ
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร
เนื่องในโอกาสมหามงคลวันเฉลิมพระชนมพรรษา
๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๑

ตอนที่ ๑๐ วันเฉลิมพระชนมพรรษา

วันเฉลิมพระชนมพรรษา หมายถึง วันทรงบำเพ็ญพระราชกุศลเฉลิมฉลองในมหามงคลสมัย คล้ายวันพระราชสมภพที่เวียนมาบรรจบอีกปีหนึ่ง

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูร ทรงพระราชสมภพเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๔๙๕ ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต เสด็จขึ้นทรงราชย์เป็นพระมหากษัตริย์รัชกาลที่ ๑๐ เมื่อ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๙ ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจนานัปการ อันนำความผาสุกมาสู่พสกนิกร และนำความมั่นคงมาสู่ประเทศ

เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ๖๖ พรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๑ รัฐบาลได้จัดกิจกรรมทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และต่างประเทศ ประกอบด้วย โครงการ “จิตอาสา เพื่อการพัฒนา น้ำกิน น้ำชีวิต บนวิถีแห่งความพอเพียง เพื่อประโยชน์และความสุขของประชาชน” เพื่อสืบสานพระราชปณิธานและแสดงความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว การอัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุเพื่อให้ประชาชนได้สักการบูชาเพื่อความเป็นสิริมงคล และจัดนิทรรศการภาพกิจกรรมของจิตอาสาในพื้นที่กรุงเทพมหานครและในส่วนภูมิภาค ณ ท้องสนามหลวง การประกอบพิธีทางศาสนา มหามงคล ๕ ศาสนา ถวายพระราชกุศล ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล กิจกรรมจิตอาสา “เราทำความ ดี ด้วยหัวใจ” Big Cleaning พิธีเจริญพระพุทธมนต์ถวายพระราชกุศลและถวายพระพรชัยมงคล สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ณ ลานพระราชวังดุสิต

วันที่ ๒๘ กรกฎาคม เวลา ๐๗.๐๐ น. พิธีทำบุญตักบาตรพระสงฆ์และสามเณร ๖๗๐ รูป ส่วนช่วงเย็น เวลาประมาณ ๑๗.๐๐ น. รัชชบวนอัญเชิญพานพุ่มถวายราชสักการะหน้าพระฉายาลักษณ์ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และ เวลา ๑๙.๐๐ น. พิธีจุดเทียนถวายพระพรชัยมงคลในส่วนกลางกำหนดจัด ณ มณฑลพิธีท้องสนามหลวง ส่วนภูมิภาคกำหนดจัด ณ ศาลากลางจังหวัด หรือสถานที่ที่เหมาะสม นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานต่าง ๆ ร่วมกันจัดกิจกรรมให้บริการประชาชนโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัฐบาลขอเชิญชวนประชาชนชาวไทยแต่งกายด้วยเสื้อโทนสีเหลืองตลอดเดือนกรกฎาคม พร้อมทั้งประดับพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และประดับธงชาติไทย ร่วมกับธงอักษรพระปรมาภิไธย ว.ป.ร. โดยพร้อมเพรียงกัน ปวงข้าพระพุทธเจ้าขอพระราชทานถวายพระพรชัยมงคลขอพระองค์ทรงพระเจริญยืนนาน

บรรณานุกรม

คณะอนุกรรมการเผยแพร่พระราชกรณียกิจในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ.

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร และฐานันดรศักดิ์แห่งพระราชวงศ์
ของไทย. มปท. : มปป.

ไทยออสเตรเลียนในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร, สมาคม.

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ ในออสเตรเลีย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, ๒๕๒๐.

ประยูทธ สิทธิพันธ์, ผู้เรียบเรียง. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎ-
ราชกุมาร และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรชายา กับความเป็นมา
ของ “สยามมกุฎราชกุมาร”. อนุสรณ์วันอภิเชษฐสมรส วันพระราชสมภพ วันประสูติ
ของพระวรชายา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์บำรุงนุกุลกิจ, ๒๕๒๐.

พระปกเกล้า, สถาบัน. หนังสือที่ระลึกเนื่องในวโรกาสวันคล้ายวันพระราชสมภพ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ
สยามมกุฎราชกุมาร ครบ ๕๐ พรรษา. กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า, ๒๕๕๕.

วัฒนธรรม, กระทรวง กรมศิลปากร. “สยามกัญพิสุทธิ์ศิลป์”. มปท., ๒๕๕๙.

ศิลปากร, กรม. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร. จัดพิมพ์เฉลิมพระเกียรติเนื่องใน
พระราชพิธีสถาปนาสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ
สยามมกุฎราชกุมาร วันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๑๕.

สายไหม จบกมลศึกและคณะ. จดหมายเหตุเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ
สยามมกุฎราชกุมาร เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ รอบ ๒๘
กรกฎาคม ๒๕๕๕. มปท., ๒๕๕๕.

เสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ, สำนักงาน. การพระราชพิธีทรงผนวชสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช
เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมาร. กรุงเทพฯ : บริษัทด้านสุทธาการพิมพ์
จำกัด, ๒๕๕๖.

วัน/เวลาออกอากาศ

จันทร์ - ศุกร์

เวลา ๐๖.๐๕ น., ๐๗.๕๕ น., ๑๒.๐๕ น.

เสาร์ - อาทิตย์

เวลา ๐๖.๐๕ น., ๐๖.๓๐ น., ๑๒.๐๕ น.

วันพฤหัสบดี	๑๙ ก.ค. ๖๑	ตอนที่ ๑	พระราชประวัติ
วันศุกร์	๒๐ ก.ค. ๖๑	ตอนที่ ๒	พระราชจริยวัตรอันงดงาม
วันเสาร์	๒๑ ก.ค. ๖๑	ตอนที่ ๓	จอมทัพไทย
วันอาทิตย์	๒๒ ก.ค. ๖๑	ตอนที่ ๔	พระอัจฉริยภาพด้านการประพันธ์
วันจันทร์	๒๓ ก.ค. ๖๑	ตอนที่ ๕	ภาพการ์ตูนฝีพระหัตถ์
วันอังคาร	๒๔ ก.ค. ๖๑	ตอนที่ ๖	พระมหากรุณาธิคุณการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม
วันพุธ	๒๕ ก.ค. ๖๑	ตอนที่ ๗	สืบสานพระราชปณิธานเพื่อโยชน์สุขปวงประชา
วันพฤหัสบดี	๒๖ ก.ค. ๖๑	ตอนที่ ๘	สืบสานพระราชปณิธาน “ธรรมราชินี”
วันศุกร์	๒๗ ก.ค. ๖๑	ตอนที่ ๙	พระราชทานความสุขแก่พสกนิกรไทย
วันเสาร์	๒๘ ก.ค. ๖๑	ตอนที่ ๑๐	วันเฉลิมพระชนมพรรษา

คณะผู้จัดทำ

พ.อ.หญิง ผศ. ศิริวรรณ กาญจนโหติ
 พ.ท.หญิง ชื่นหทัย สุริยโสภาพันธุ์
 ร.อ.หญิง ฉัตรภรณ์ ยศสุนทร
 ร.อ.หญิง อัมภา ช่างเกวียน
 ร.อ.หญิง ฉัตรแก้ว ยุวพรม
 ร.ท.ไกรวิน นาคปิ่น
 ร.ต.หญิง สารีศา เขี้ยววงา

ผู้เรียบเรียงบทสารคดี

พ.อ.หญิง ผศ. ศิริวรรณ กาญจนโหติ
 ร.อ.หญิง ฉัตรภรณ์ ยศสุนทร

ผู้อ่านบทสารคดี

นนร.พิพัฒน์ อุ่นแสน ชั้นปีที่ ๔ สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

เจ้าหน้าที่บันทึกและตัดต่อเสียง

น.ส.ณัฐธิดา ซองาม

เพลงประกอบสารคดี

แขกเชิญเจ้า โดย Bangkok Symphony Orchestra